

Вудроу Янковић

JAME

Завичајни
Музеј
Јагџина

ЉУБОДРАГ ЈАНКОВИЋ
ЈАЛЕ

- Ц Р Т Е Ж И -

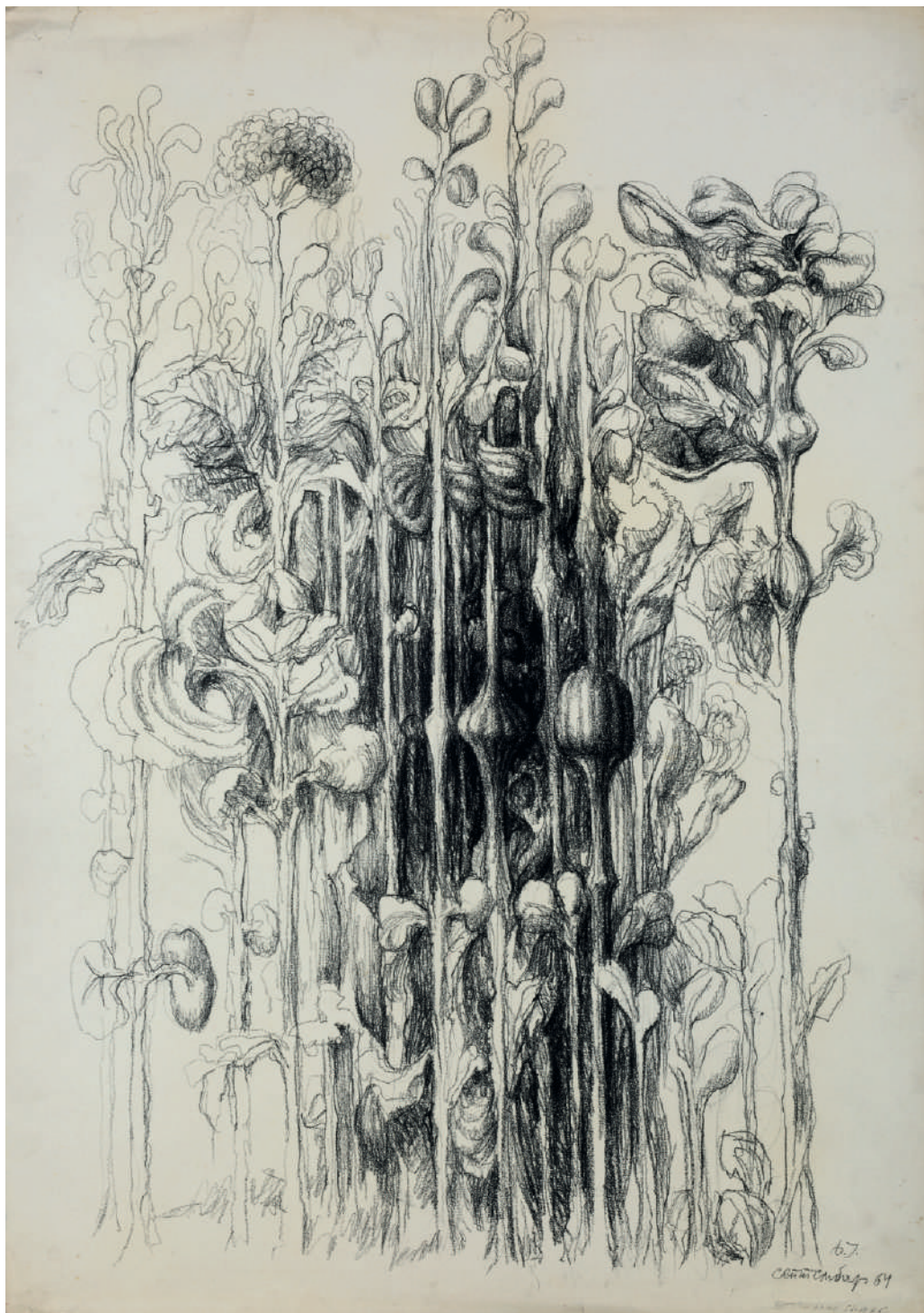
Јалетова митопоетика

Љубодраг Јанковић Јале (Пирот, 1932), професор Академије примењених уметности у Београду, добитник угледне „Политикине“ награде за уметност, остварио се на ванредан начин. Једини је српски уметник не само у 20. веку који студиозно ствара у домену цртежа, сликарства, вајарства и графике. Те видове његовог деловања прате и три монографије. Јалета овим изложбом сада упознајемо као цртача.

Близу Леониду Шејки, Љуби Поповићу, Живојину Павловићу и волшебницима Медиале, од почетака је међу најважнијим српским фигуративним ствараоцима. Његово дело се најпре може одредити као митопоетичко, оригинално у великом корпусу европске и светске имагинативне уметности у коју су Срби унели толико тога посебног. Нашим сликарима се у Паризу пребацивало да су препознатљиви по томе што „само сликају рат“, стварајући психолошки тешку уметност. У баналном, осећањима и идејама оскудном времену забаве и спектакла, заправо је то велики комплимент. Јанковић је као и његови другови, саборци из света Медиале, објавио рат будалама и неталентованима свих врста, угрожавајући ветропирасто, површно и олако поимање света и уметности, па зато његове фигуре имају стварну приказану као и метафизичку тежину. Аскетски мршаве, логорашке приказе с почетка опуса, изражавају мрачни дух изгубљене генерације педесетих, без детињства, илузија и хлеба. Кошчати ликови се мирно али и сабласно распростиру по његовим сликама и цртежима, насељавајући таване и подруме које су у то доба сликали Љуба Поповић и Владимир Величковић. Након изласка скелетног света из мрака, Јанковић седамдесетих црта и слика Купачице и фигуре на плажи, а његове изложбе у београдској Галерији Културног центра биле су велики ликовни догађаји. Женски ликови (Јанковић се пре свега бави том тајном) од тада добијају на тежини, обим њихових тела изражен је и смелим перспективним скраћењима и деформацијама које нико пре њега није примењивао у нашој уметности. Као и Ботеро, Јанковић ликовно не описује угојене особе, већ ствара своју посебну расу која постоји само у уметности. Са крупним женским телима, тачније телесинама, уметник уводи и модернистичка искуства у своје стваралаштво, испитујући значења Пикасовог, Хенри Муровог и дела Марина Маринија. Физички снажне, појавно моћне, богиње су ипак прожете модернистичком сумњом у фигурално, што не умањује њихову ирационалност. Као човек он сумња, смисао модернизма је довођење постојећег у кризу али као уметник налази излаз из опскурног у чему је његова величина. Још је Леонардо да Винчи уочио да уметник који не сумња у себе не може напредовати али многим је пропитивање и премишљање уништило уметнички живот. Јанковићеве сумње као да започињу и завршавају се на цртежу, његове сликарске и вајарске могућности наговештене су, одређене и разрешене цртежом као основном, начелом целокупне ликовне уметности.

Кат. бр. 1 **ПЛОДОВИ**, 1965.
графит, 40 x 51 cm

Кат. бр. 3 **ВРАЧ**, 1966.
перо - бајц, 50 x 35 cm

Кат. бр. 4 ПЛОДНА ПУСТИЊА I, 1968.
туш - четка, 70 x 50 cm

Кат. бр. 5 **МЕТАМОРФОЗА II**, 1970.
комбинована техника, 69 x 50 cm

Кат. бр. 6 **КРАДЉИВАЦ ПТИЦА**, 1970.
туш у боји - четка, 70 x 50 cm

Кат. бр. 7 ЖЕНА СА ЖИВОТИЊОМ, 1975.
креда, 48 x 63 cm

Кат. бр. 8 **ДАЖДЕВКЕ II**, 1975.
креда у боји, 50 x 70 cm

Кат. бр. 9 **ГЛАВЕ IV**, 1977.
креда, 50 x 70 см

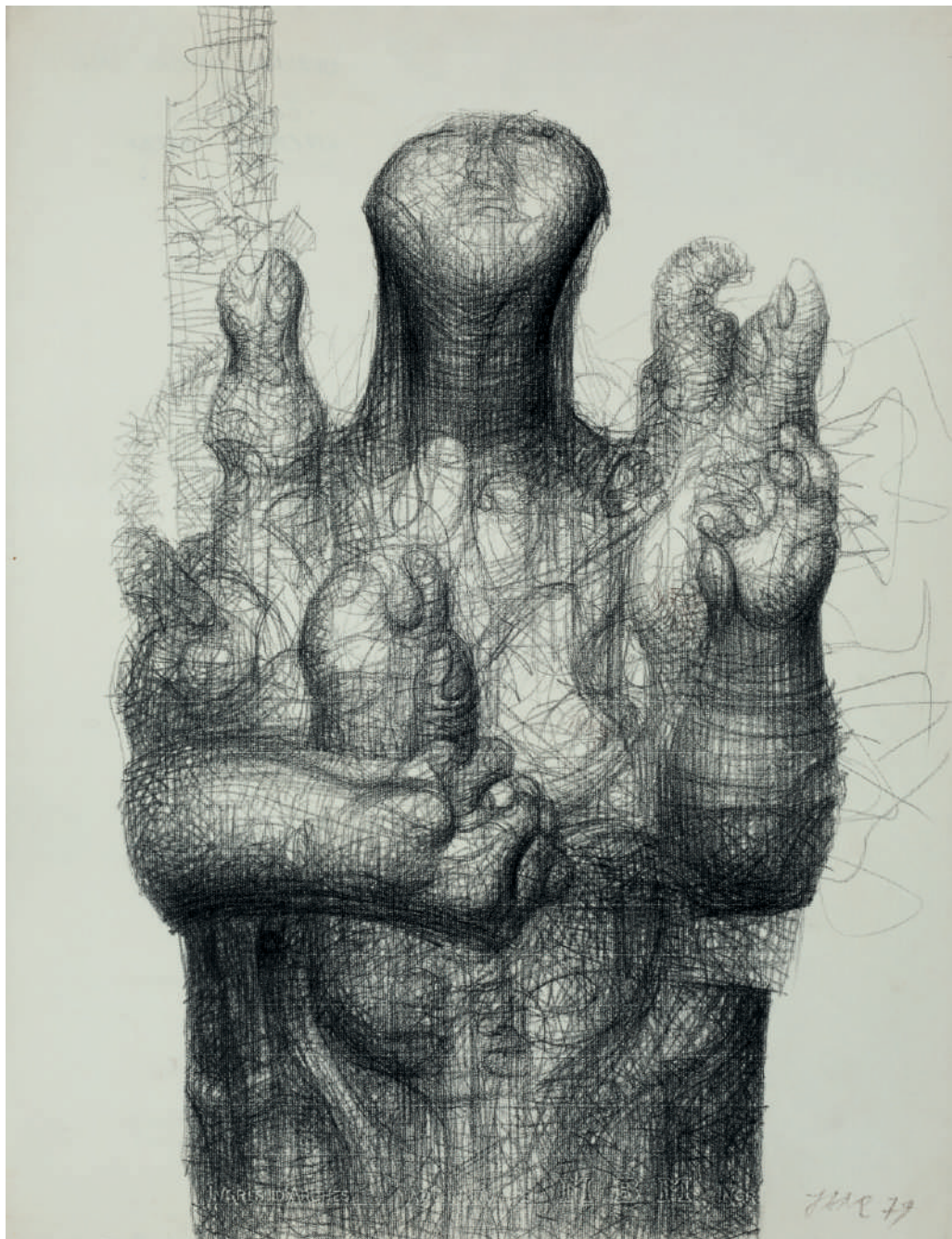
Кат. бр. 10 **ЗАШТИТНИЦА**, 1977.
креда, 50 x 70 cm

Кат. бр. 11 ПАСТИРИЦЕ I, 1978.
креда, 100 x 70 cm

Кат. бр. 12 **ЧУВАРИЦЕ I**, 1979.
креда, 65 x 50 cm

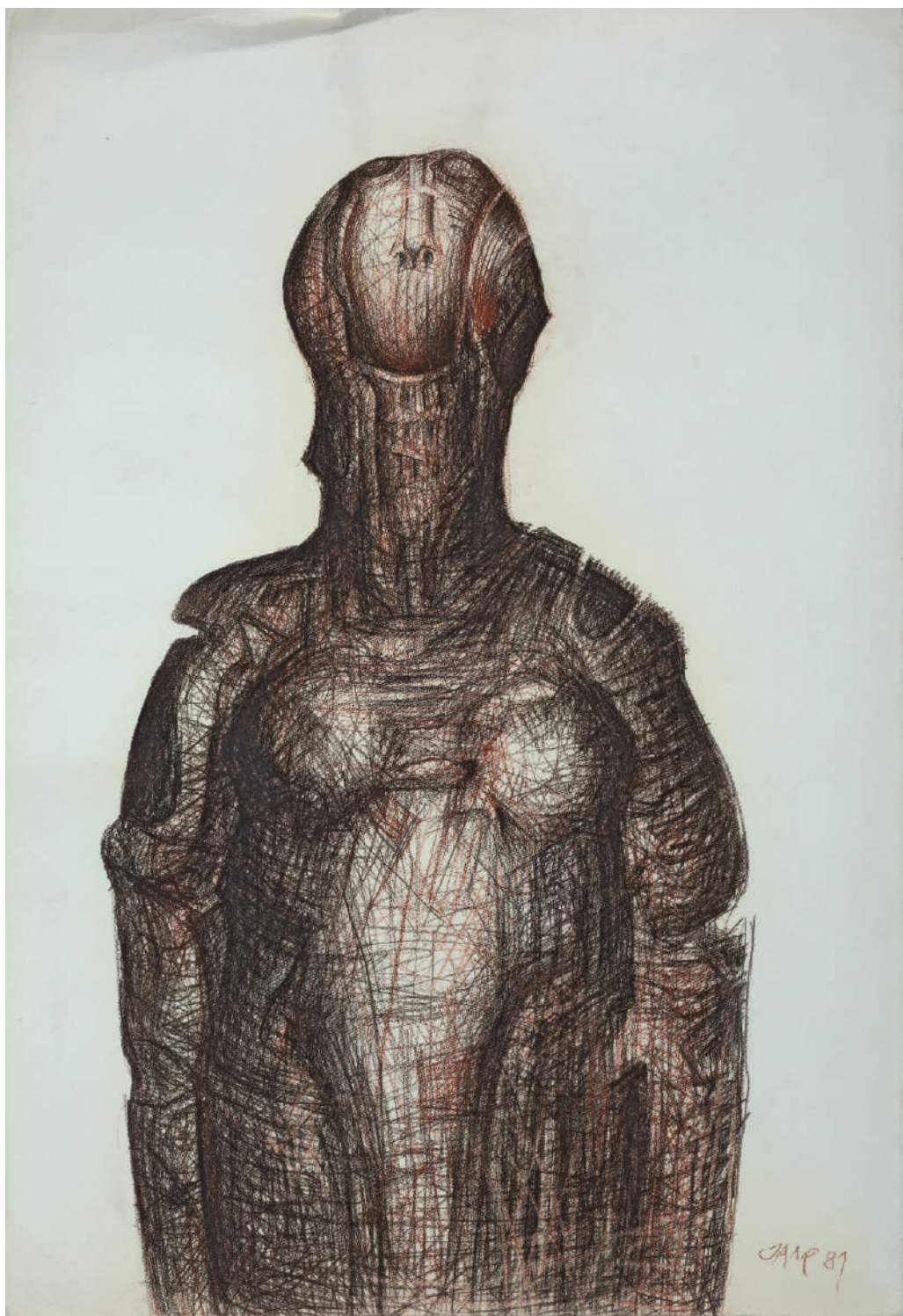
Кат. бр. 13 **ЧУВАРИЦЕ II**, 1979.
креда, 65 x 50 cm

Кат. бр. 14 **ДЕВОЈКА**, 1981.
креда, 70 x 50 cm

Кат. бр. 15 **ПОЛУФИГУРА ЖЕНЕ**, 1981.
креда - арш, 53,5 x 78 см

Кат. бр. 16 ПАСТИРИЦЕ, 1981.
туш - перо, 50 x 70 см

Кат. бр. 17 **КУПАЧИЦА II**, 1981.
креда - арш, 58 x 78 cm

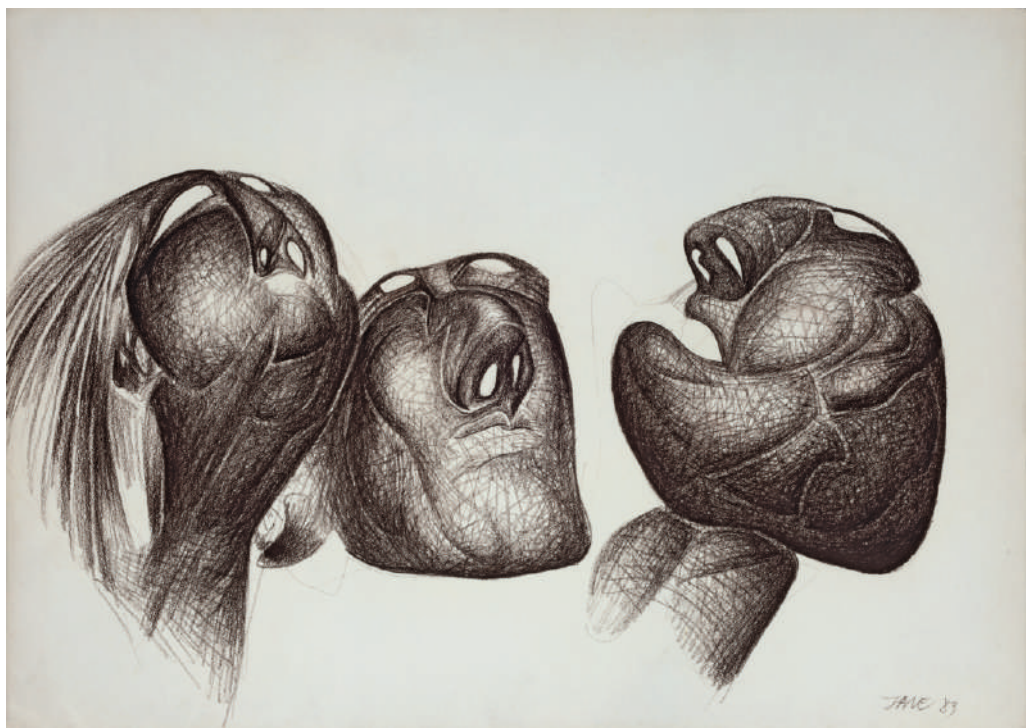
Кат. бр. 18 **БЕЛИ ВЕНАЦ**, 1982.
туш - перо, 70 x 50 cm

Кат. бр. 19 **ВЕЛИКА МАЈКА**, 1983.
креда, 100 x 70 cm

Кат. бр. 20 ГЛАВЕ I, 1983. |
креда, 54 x 76 см |

Кат. бр. 21 **ЈАХАЧ**, 1983.
креда, 100 x 70 cm

Кат. бр. 22 **ЛЕЖЕЋА ПАСТИРИЦА**, 1983.
креда, 50 x 70 cm

Кат. бр. 23 **ЉУБАВНИЦИ I**, 1983.
креда, 50 x 70 cm

Кат. бр. 24 **ЉУБАВНИЦИ II**, 1983.
креда, 50 x 70 cm

Кат. бр. 25 **ЉУБАВНИЦИ V**, 1983.
графит, 50 x 70 cm

Кат. бр. 26 У ВРТУ, 1983.
оловка у боји, 50 x 35 cm

Кат. бр. 27 ПАСТИРИ I, 1984.
туш - перо, 42 x 58 см

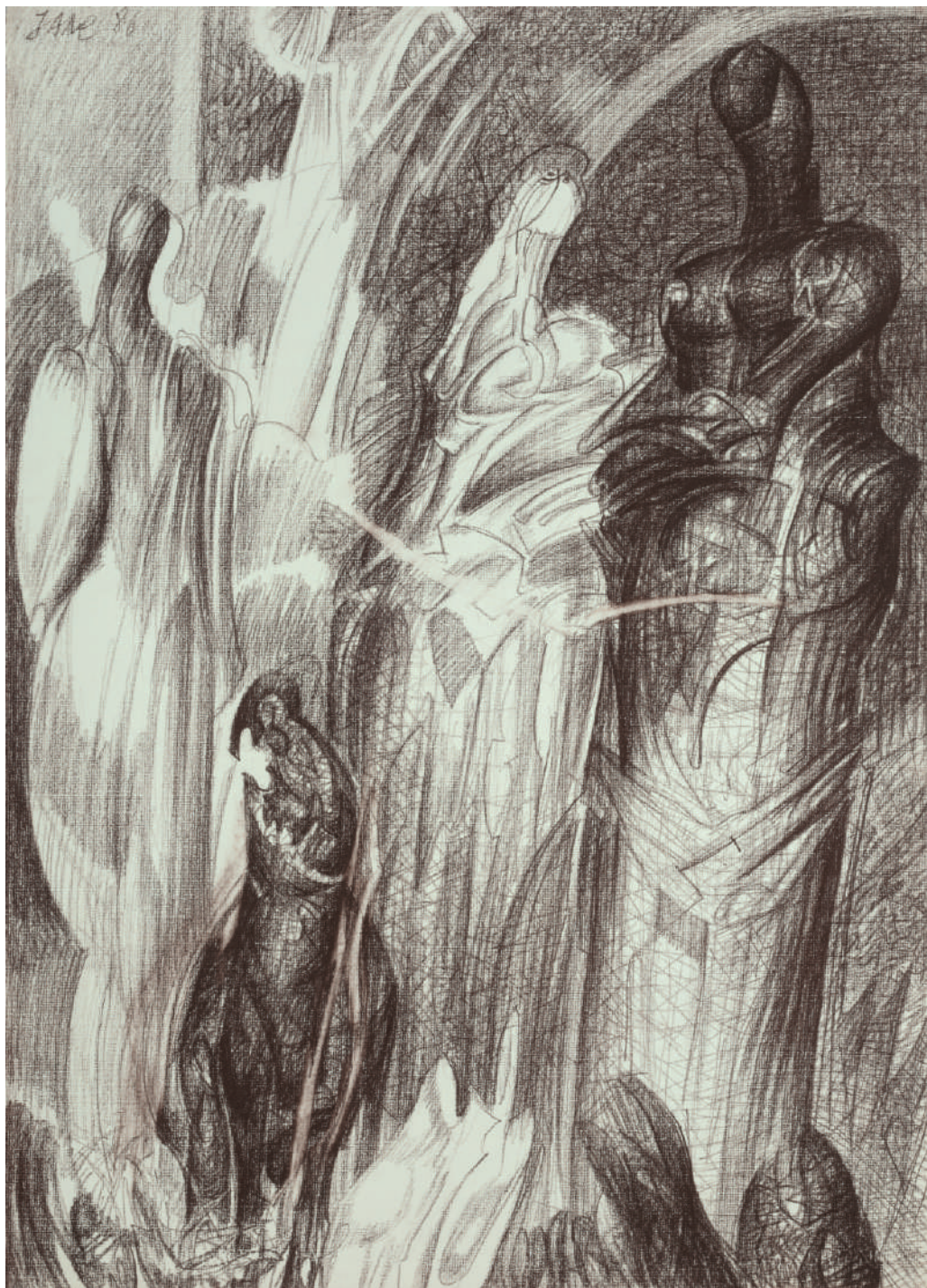
Кат. бр. 28 ПАСТИРИЦЕ III, 1985.
креда, 70 x 50 cm

Кат. бр. 29 **РАТНИЦИ I**, 1985.
туш - перо, 42 x 58 см

Кат. бр. 31 **ПОНОЋНИЦЕ I**, 1986.
угаљ, 70,2 x 50,1 cm

Кат. бр. 32 **ГАТАРЕ**, 1986.
угаљ - креда, 70 x 50 cm

Кат. бр. 33 **ВЕЧЕ**, 1987.
угаљ, 70 x 50 cm

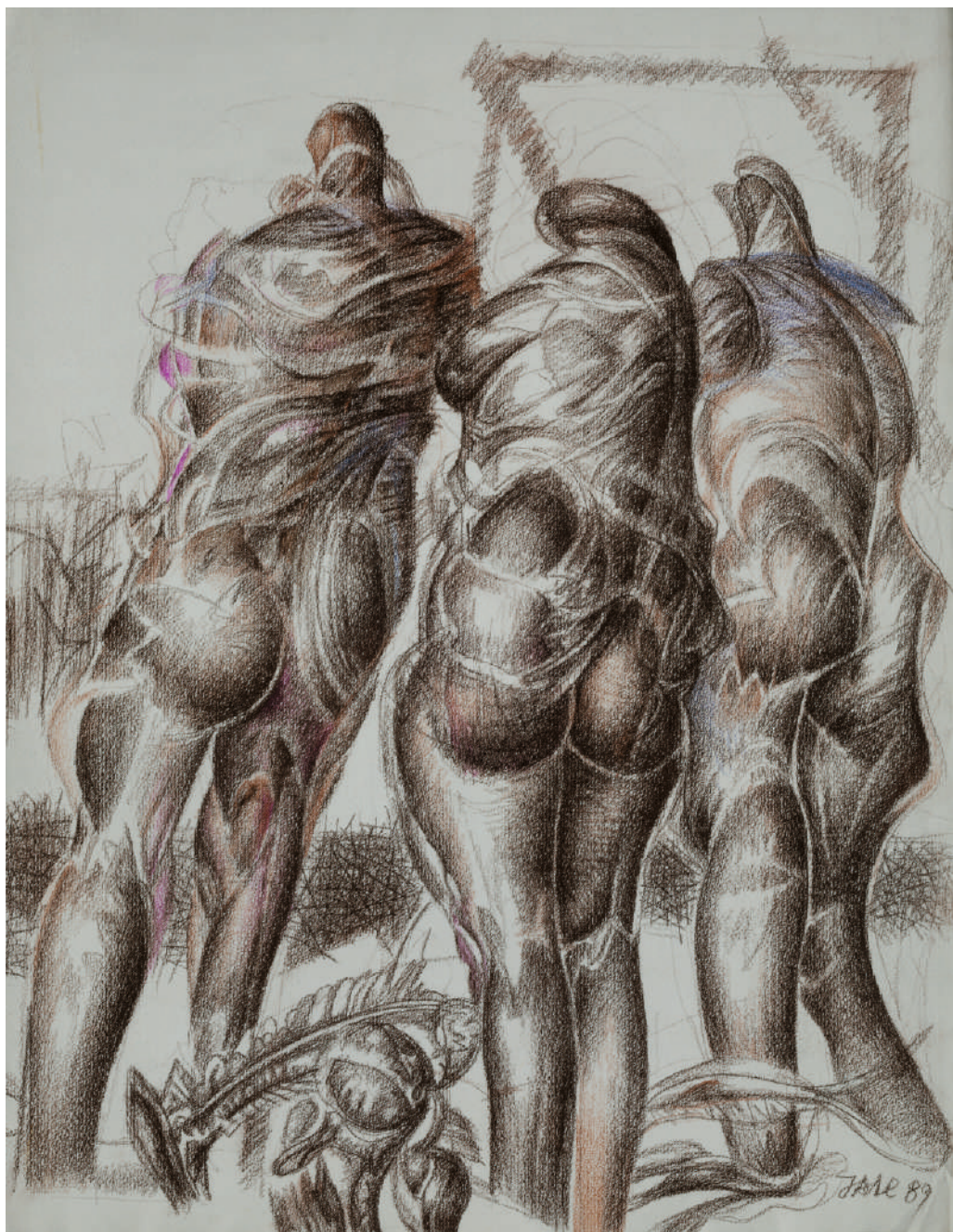
Кат. бр. 34 **ПОНОЋНИЦЕ II**, 1987.
угаљ, 70,3 x 50,2 cm

Кат. бр. 35 **СУСПЕТ I**, 1989.
креда, 70 x 55 cm

Кат. бр. 36 **СУСРЕТ II**, 1989.
креда, 70 x 55 cm

Кат. бр. 37 **ЛЕЖЕЋИ АКТ**, 1990.
креда, 50 x 70 cm

Кат. бр. 38 **ЛЕЖЕЋИ АКТ**, 1991.
креда, 50 x 70 cm

Кат. бр. 39 **КУПАЧИЦЕ II**, 1991.
комбинована техника, 74,5 x 55,5 cm

Кат. бр. 40 **ЛЕЖЕЋА ПАРКА**, 1993.
креда, 50 x 70 cm

Кат. бр. 41 ПАСТИРИЦА I, 1993.
креда - ретл, 70 x 50 cm

Кат. бр. 42 **КУПАЧИЦЕ**, 1994.
креда, 76 x 54 см

Кат. бр. 43 **КУПАЧИЦА**, 1995.
креда, 65 x 50 см

Кат. бр. 44 **КУПАЧИЦЕ**, 1995.
креда, 75 x 55,5 см

Кат. бр. 45 **ФЛОРА I**, 1996.
креда, 38 x 54 см

Кат. бр. 46 **ФЛОРА II**, 1996.
креда, 39 x 51,5 см

Кат. бр. 47 **ИЗНЕНАЂЕЊЕ**, 1997.
креда, 26,5 x 37,5 cm

Кат. бр. 48 **ПОЈАВА**, 1997.
креда, 25 x 35 cm

Кат. бр. 49 **У ЧЕСТАРУ**, 1997.
креда, 25 x 35 cm

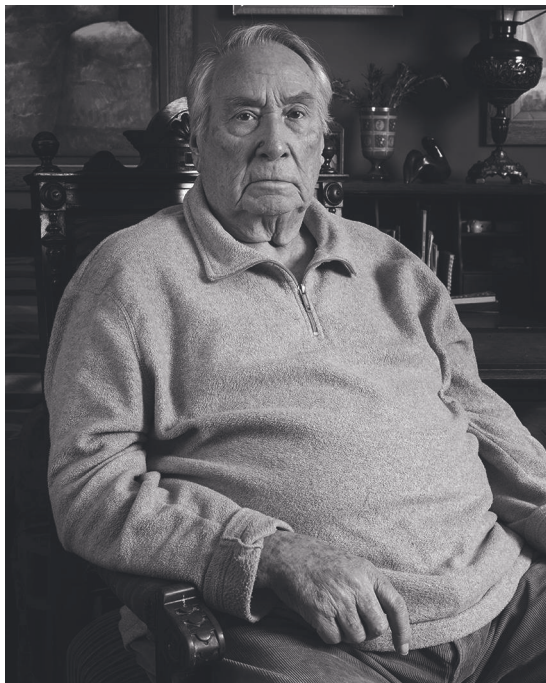

Кат. бр. 50 **НОМАДИ II**, 2009.
креда, 70 x 50 см

• БИОГРАФИЈА

Љубодраг Јанковић Јале рођен је 9. марта 1932. године у Пироту. Отац Радомир био је фабрички радник у Јагодини, а мајка Ружица била је домаћица. Основну школу и четири разреда ондашње ниже гимназије са малом матуром завршио је у Јагодини, своме завичајном граду.

Од 1947. до 1951. године је похађао Средњу школу за примењену уметност (одсек графике) у класи професора М. С. Петрова. Потом је 1954. године дипломирао на Академији примењених уметности (одсек сликарство) у класи професора Винка Грдана.

До 1968. године бавио се разним дисциплинама из области примењене уметности, а као илустратор сарађивао је са више издавачких кућа. Године 1962. изабран је за асистента на Катедри примењеног сликарства на Академији примењених уметности у Београду, а пет година касније изабран је за доцента (на предмету Вечерњи акт).

Члан УЛУПУДС-а постао је 1957. године, а учланство УЛУС-а примљен је 1961. Поред низа самосталних изложби, учествовао је на многим колективним изложбама у земљи и иностранству.

Предавао је као редовни професор (на предмету Акт) на Факултету примењених уметности у Београду до пензије 1997.

• САМОСТАЛНЕ ИЗЛОЖБЕ

1962. Београд, Галерија УЛУС, слике
1965. Београд, Галерија Графички колектив, цртежи
1969. Београд, Галерија Графички колектив, слике
1969. Нови Сад, Галерија Трибина младих, слике
1973. Београд, Ликовна галерија Културног центра Београда, слике
1973. Скопље, Галерија Центра за културу, слике
1974. Светозарево, Музеј наивне уметности, слике
1979. Београд, Ликовна галерија Културног центра Београда, слике
1980. Београд, Галерија Интерконтинентал, слике
1983. Београд, Галерија Н.У. Браћа Стаменковић, цртежи
1986. Светозарево, Галерија Завичајног музеја, цртежи и графике
1988. Ваљево, Модерна галерија, слике и цртежи- рани период
1996. Београд, Галерија Верица ДС арт, слике период 1960-1978.
1997. Зрењанин, Савремена галерија, слике
1997. Београд, Инком Арт, слике
1998. Пирот, Градска галерија, слике, избор 1960 - 1998.
1998. Ниш, Галерија савремене уметности, слике, избор 1960-1998.
1998. Јагодина, Центар за културу, слике
1999. Земун, Галерија 107, слике, избор из циклуса 1972-1999.
2002. Пожега, Градска галерија, слике
2002. Чачак, Ликовни салон Дома културе, слике
2004. Београд, Ликовна галерија Културног центра Београда, мале скулптуре и цртежи
2005. Париз, Културни центар Србије и Црне Горе, слике и цртежи (Љ. Јанковић, Р. Лалић, С. Зечевић)
2005. Београд, Галерија "Париски круг", слике и цртежи, (Љ. Јанковић, Р. Лалић, С. Зечевић)
2005. Лазаревац, Центар за културу, слике, избор 1970-2005.
2007. Београд, Еуроцентар, изложба слика поводом промоције монографије Љ. Јанковића
2007. Ваљево, Модерна галерија, изложба "Један аутор, једна слика" ("Пастири", триптих, 1998.)
2008. Крагујевац, Галерија Народног музеја, слике - избор из опуса
2008. Београд, Галерија Дар-Мар, самостална тематска изложба "Покретни празник"
2008. Јагодина, Завичајни музеј Јагодина, изложба слика
2008. Вршац, Градски музеј Вршац, нове слике
2010. Београд, Галерија Хексалаб-Фондација Плаво, изложба слика малог формата
2011. Београд, Галерија Париски круг, нове слике
2011. Београд, Галерија Хаос, изложба цртежа и промоција монографије
2013. Београд, Универзитет уметности у Београду, промоција монографије скулптура са изложбом фотографија
2015. Београд, Галерија графичког колектива, изложба графика
2018. Београд, Уметнички павиљон "Цвијета Зузорић", ретроспективна изложба слика и цртежа
2021. Ваљево, Модерна галерија, изложба цртежа
2021. Пирот, Галерија "Чедомир Крстић", изложба цртежа
2021. Јагодина, Завичајни музеј Јагодина, изложба цртежа

Дивчибаре, 2013.

• НАГРАДЕ И ПРИЗНАЊА

- 1967. Награда "Невен" за илустрацију у Новом Саду
- 1973. Награда "Светозар Марковић" за сликарство у Светозареву
- 1974. Награда за сликарство Удружења ликовних уметника Србије (Златна палета) Специјална награда на 8. Меморијалу "Надежда Петровић" у Чачку
- 1975. Откупна награда "Југоекспорта" на 15. Октобарском салону; Трећа откупна награда на изложби "Београд инспирација сликара"
- 1976. Прва откупна награда на изложби "Београд инспирација сликара"
- 1978. Откупна награда СИЗ-а за културу Војводине на 6. Тријеналу савременог југословенског цртежа у Сомбору
- 1981. Прва награда за сликарство на изложби "НОБ у делима ликовних уметника Југославије"
- 1982. Прва награда за цртеж на изложби "Београд 1982."
- 1986. Велика плакета Универзитета уметности са дипломом
- 1997. Награда "Политике" за сликарство из Фонда "Владислав Рибникар"; Награда за животно дело УЛУПУДС-а
- 2007. Посебно признање за врхунски допринос националној култури Републике Србије
- 2008. Награда "Златни беочуг" Културно просветне заједнице Београда за трајни допринос култури
- 2010. Прва награда за цртеж у категорији уметничке изведбе на 38. Светској галерији уметности на папиру "Остен" у Скопљу

• КАТАЛОГ

1. **ПЛОДОВИ**, 1965.
графит, 40 x 51 cm
2. **ВЕРТИКАЛНЕ БИЉКЕ**, 1965.
креда, 70 x 50 cm
3. **ВРАЧ**, 1966.
перо - бајц, 50 x 35 cm
4. **ПЛОДНА ПУСТИЊА I**, 1968.
туш - четка, 70 x 50 cm
5. **МЕТАМОРФОЗА II**, 1970.
комбинована техника, 69 x 50 cm
6. **КРАДЉИВАЦ ПТИЦА**, 1970.
туш у боји - четка, 70 x 50 cm
7. **ЖЕНА СА ЖИВОТИЊОМ**, 1975.
креда, 48 x 63 cm
8. **ДАЖДЕВКЕ II**, 1975.
креда у боји, 50 x 70 cm
9. **ГЛАВЕ IV**, 1977.
креда, 50 x 70 cm
10. **ЗАШТИТНИЦА**, 1977.
креда, 50 x 70 cm
11. **ПАСТИРИЦЕ I**, 1978.
креда, 100 x 70 cm
12. **ЧУВАРИЦЕ I**, 1979.
креда, 65 x 50 cm
13. **ЧУВАРИЦЕ II**, 1979.
креда, 65 x 50 cm
14. **ДЕВОЈКА**, 1981.
креда, 70 x 50 cm
15. **ПОЛУФИГУРА ЖЕНЕ**, 1981.
креда - арш, 53,5 x 78 cm
16. **ПАСТИРИЦЕ**, 1981.
туш - перо, 50 x 70 cm
17. **КУПАЧИЦА II**, 1981.
креда - арш, 58 x 78 cm
18. **БЕЛИ ВЕНАЦ**, 1982.
туш - перо, 70 x 50 cm
19. **ВЕЛИКА МАЈКА**, 1983.
креда, 100 x 70 cm
20. **ГЛАВЕ I**, 1983.
креда, 54 x 76 cm
21. **ЈАХАЧ**, 1983.
креда, 100 x 70 cm
22. **ЛЕЖЕЋА ПАСТИРИЦА**, 1983.
креда, 50 x 70 cm
23. **ЉУБАВНИЦИ I**, 1983.
креда, 50 x 70 cm
24. **ЉУБАВНИЦИ II**, 1983.
креда, 50 x 70 cm
25. **ЉУБАВНИЦИ V**, 1983.
графит, 50 x 70 cm
26. **У ВРТУ**, 1983.
оловка у боји, 50 x 35 cm
27. **ПАСТИРИ I**, 1984.
туш - перо, 42 x 58 cm
28. **ПАСТИРИЦЕ III**, 1985.
креда, 70 x 50 cm
29. **РАТНИЦИ I**, 1985.
туш - перо, 42 x 58 cm
30. **У ПРЕДЕЛУ I**, 1986.
креда, 70 x 50 cm
31. **ПОНОЋНИЦЕ I**, 1986.
угаљ, 70,2 x 50,1 cm
32. **ГАТАРЕ**, 1986.
угаљ - креда, 70 x 50 cm
33. **ВЕЧЕ**, 1987.
угаљ, 70 x 50 cm
34. **ПОНОЋНИЦЕ II**, 1987.
угаљ, 70,3 x 50,2 cm
35. **СУСРЕТ I**, 1989.
креда, 70 x 55 cm
36. **СУСРЕТ II**, 1989.
креда, 70 x 55 cm
37. **ЛЕЖЕЋИ АКТ**, 1990.
креда, 50 x 70 cm
38. **ЛЕЖЕЋИ АКТ**, 1991.
креда, 50 x 70 cm
39. **КУПАЧИЦЕ II**, 1991.
комбинована техника, 74,5 x 55,5 cm
40. **ЛЕЖЕЋА ПАРКА**, 1993.
креда, 50 x 70 cm
41. **ПАСТИРИЦА I**, 1993.
креда - ретл, 70 x 50 cm
42. **КУПАЧИЦЕ**, 1994.
креда, 76 x 54 cm
43. **КУПАЧИЦА**, 1995.
креда, 65 x 50 cm
44. **КУПАЧИЦЕ**, 1995.
креда, 75 x 55,5 cm
45. **ФЛОРА I**, 1996.
креда, 38 x 54 cm
46. **ФЛОРА II**, 1996.
креда, 39 x 51,5 cm
47. **ИЗНЕНАЂЕЊЕ**, 1997.
креда, 26,5 x 37,5 cm
48. **ПОЈАВА**, 1997.
креда, 25 x 35 cm
49. **У ЧЕСТАРУ**, 1997.
креда, 25 x 35 cm
50. **НОМАДИ II**, 2009.
креда, 70 x 50 cm

ЗВЪЗДАЈНИ
МУЗЕЈ
ЈАГОДИНА

Аутор текста
Дејан Ђорић

Фотографије
Мирослав Јеремић

Дизајн
Ђорђе Филиповић

Корица каталога
Метаморфоза II, 1970.
комбинована техника, 69 x 50 cm

Јагодина, 2021.